

Hieronder staan zes uitspraken over het doel van tekst 1.

Tekst 1 heeft als doel

- 1 de lezer te informeren over de factoren die al dan niet effectief zijn bij een antirookcampagne.
- 2 de lezer ervan te overtuigen dat maatwerkoplossingen beter helpen tegen rookverslaving dan *fear appeals*.
- 3 de lezer ter overweging verschillende visies op de effectiviteit van *fear appeals* aan te bieden.
- 4 de lezer uitleg te geven over de totstandkoming van antirookcampagnes in het algemeen en die met *fear appeals* in het bijzonder.
- 5 de politiek ertoe op te roepen te stoppen met *fear appeals* als campagnestrategie.
- 6 de politiek ervan te doordringen dat zij moet kiezen voor *plain packaging* als alternatieve campagnestrategie tegen rookverslaving.

1p 10 Welke twee van deze uitspraken typeren gezamenlijk het best het doel van tekst 1?

Noteer alleen de nummers.

Tekst 2 Het rookbeleid is dodelijk

1p 11 Welke van de onderstaande functies is de belangrijkste van alinea 1 van tekst 2?

Alinea 1

- A bevat de constatering dat roken een ernstige verslaving is.
- B geeft de aanleiding voor de auteurs om het onderwerp aan te snijden.
- C geeft een introductie van een belangrijk probleem dat onderkend wordt door de Verenigde Naties.
- D toont een voorbeeld van de gevolgen van het huidige rookbeleid.

In alinea 3 wordt de beperking van verkooppunten voor tabak een “probaat middel tegen rookverslaving” genoemd.

1p 12 Welke opmerking is juist over de aanvaardbaarheid van die bewering? De bewering dat het beperken van verkooppunten voor tabak een probaat middel tegen rookverslaving zou zijn, is

- A aanvaardbaar omdat de protesten van tabaksindustrie, tankstations en supermarkten al aantonen dat die maatregel zal werken.
- B aanvaardbaar omdat het feit dat er vergunningen nodig zijn automatisch zal zorgen voor een beperking van verkooppunten.
- C niet aanvaardbaar omdat de tabaksindustrie, tankstations en supermarkten valse autoriteiten zijn.
- D niet aanvaardbaar omdat die bewering niet onderbouwd wordt met argumenten.

“Op 28 januari 2016 was er een plenair debat over de Tabakswet.”
(regels 33-34)

Uit de beschrijving van de behandeling van de Tabakswet in alinea 4 is op te maken dat de auteurs zich zorgen maken.

1p **13** Welk woord uit alinea 4 vat deze zorgen het best samen?

“Ieder gevoel van urgentie ontbreekt bij veel politici.” (regels 38-39)

1p **14** Op basis van welke situatie concluderen de auteurs dat ieder gevoel van urgentie ontbreekt?

Geef antwoord in een of meer volledige zinnen.

“Rechtse partijen verwierpen alle tabaksonvriendelijke moties; een enkele linkse fractie kon zich hier voor een belangrijk deel in vinden.”

(regels 49-52)

2p **15** Welke twee redenen hebben de betreffende partijen om tabaksonvriendelijke moties te verwerpen, volgens de alinea's 5 tot en met 7?

Een deel van alinea 5 is te lezen als een uitwerking van de constatering dat linkse en rechtse partijen tabaksonvriendelijke moties afwijzen. Hieronder staat die uitwerking in een schema weergegeven. Voor twee zinnen is de functie al ingevuld.

	zin	functie
1	Rechtse partijen verwierpen alle tabaksonvriendelijke moties; een enkele linkse fractie kon zich hier voor een belangrijk deel in vinden. (regels 49-52)	constatering
2	De filosofie achter deze politiek is simpel: mensen hebben een vrije keuze en kunnen zelf beslissen of ze roken of niet. (regels 53-56)	
3	Ze bedenken niet dat je niets meer te kiezen hebt als je eenmaal verslaafd bent. (regels 56-58)	
4	Eric van den Burg, wethouder te Amsterdam, heeft dat wel door. (regels 58-60)	constatering
5	In een debat in De Balie op 8 mei stelde hij dat zijn eigen partij – en in het bijzonder de tabakswoordvoerder in de Tweede Kamer – “de verkeerde gedachte erop nahoudt, namelijk dat iedereen in staat is de juiste keuzes te maken”. (regels 60-67)	

- 3p **16** Benoem van zin 2, 3 en 5 de functie die die zin heeft binnen de uitwerking.
 Neem daartoe de nummers 2, 3 en 5 over en noteer daarachter het functiewoord dat het best past bij de zin.
 Kies uit: argument, conclusie, nuancering, standpunt, subargument, tegenwerping, verklaring, voorbeeld.
 Elke functie komt maar een keer voor.
- 4p **17** Vat de redenering van Van den Burg uit alinea 6 samen.
 Geef antwoord in een of meer volledige zinnen en gebruik voor je antwoord niet meer dan 45 woorden.
- 3p **18** “Links heeft hier duidelijk een groter probleem dan rechts.”(regels 94-96)
 Leg in eigen woorden uit waarom de gevolgen van antirookmaatregelen als belastingverhoging voor linkse partijen problematischer zouden zijn dan voor rechtse partijen, volgens tekst 2.
 Geef antwoord in een of meer volledige zinnen en gebruik voor je antwoord niet meer dan 50 woorden.

“Maar er zijn ook linkse partijen die heel wat moediger opereren”
(regels 96-98)

2p 19 Leg uit wat het inhoudt dat een partij moedig is, volgens tekst 2.
Geef antwoord in een of meer volledige zinnen en gebruik voor je
antwoord niet meer dan 30 woorden.

1p 20 Wat voor type tekstsoort is tekst 2 vooral?

Tekst 2 is vooral

- A activerend.
- B beschouwend.
- C betogend.
- D informierend.

De titel van tekst 2 is een variant op de waarschuwing op
sigarettenpakjes: “Roken is dodelijk”.

1p 21 Waarom wordt in tekst 2 juist het beleid met betrekking tot roken “dodelijk”
genoemd?

Het beleid met betrekking tot roken wordt “dodelijk” genoemd omdat

- A het sterftecijfer onder rookverslaafden ondanks alle politieke
maatregelen nog altijd hoog is: de helft van de rookverslaafden sterft
aan die verslaving.
- B er nog steeds veel mensen sterven aan hun rookverslaving door het
uitblijven van effectieve antirookmaatregelen door de politiek.
- C door het nieuwe politieke beleid het aantal mensen dat sterft als
gevolg van rookverslaving gelijk zal blijven of zelfs zal stijgen.
- D politici verantwoordelijk zijn voor het hoge sterftecijfer onder
rookverslaafden omdat zij zich bij het nemen van maatregelen te veel
laten beïnvloeden door de tabakslobby.

1p 22 Door welke van onderstaande beschrijvingen kan tekst 2 het best
getypeerd worden?

Tekst 2 is

- A deels een analyse van de weerstand die zowel linkse als rechtse
partijen ervaren bij het opstellen van rookbeleid en deels een pleidooi
voor een ander en beter rookbeleid dan het huidige.
- B deels een analyse van de problemen waarmee linkse en rechtse
partijen te maken hebben als ze een ander rookbeleid willen invoeren
en deels een oproep tot stemmen op een partij die daadwerkelijk
antirookmaatregelen neemt.
- C deels een pleidooi tegen afschrikwekkende plaatjes op
sigarettenpakjes en voorlichtingscampagnes voor scholieren als
oplossing voor het roken en deels een oproep aan de politiek voor een
ander rookbeleid.
- D deels een pleidooi voor het inzetten van accijnzen en speciale
vergunningen om roken minder aantrekkelijk te maken en deels een
oproep aan de lezer tot stemmen op een partij die echt iets wil doen
aan roken.

Hieronder staan zes uitspraken, gebaseerd op de strekking van tekst 2:

- 1 Er komt een aanvalsplan tegen roken, waardoor rookverslaafden eerder geneigd zullen zijn te stoppen met roken.
- 2 Het huidige rookbeleid blijft in stand omdat politieke partijen bang zijn voor inperking van de vrijheid van hun kiezers en zetelverlies.
- 3 Het idee om afschrikwekkende plaatjes op sigarettenpakjes te plaatsen, werkt averechts.
- 4 Kiezers moeten stemmen op politieke partijen die het roken aan willen pakken door belastingverhoging en de beperking van verkoopadressen voor tabak.
- 5 Politici moeten eens erkennen dat het huidige rookbeleid geen enkel merkbaar effect heeft op het aantal rookverslaafden.
- 6 Politieke partijen weten dat een halfslachtig rookbeleid stemmen zal opleveren van mensen met lagere inkomens.

2p **23** Welke twee van bovenstaande zinnen geven gezamenlijk het best de hoofdgedachte weer van tekst 2?
Noteer alleen de nummers van je antwoord.

In tekst 2 wordt kritiek geuit aan het adres van de huidige politici.

1p **24** Wat is het voornaamste punt van kritiek dat uit tekst 2 blijkt?
De huidige politici
A durven geen harde maatregelen te nemen tegen rookverslaving.
B onderschatten het effect van rookverslaving op de samenleving.
C zijn te veel bezig met hun eigen positie en te weinig met beleid.
D zijn verantwoordelijk voor het hoge sterftecijfer onder rokers.

Overkoepelende vragen bij tekst 1 en tekst 2

Tekst 1 en 2 gaan beide over het Nederlandse rookbeleid.

1p **25** Welke concrete uitwerking van dat beleid wijzen beide teksten af?
Geef antwoord in een of meer volledige zinnen.

- 1p **26** Welke uitspraak vat het best samen wat het verschil is tussen de strekking van tekst 1 en tekst 2?
- A In tekst 1 wordt naar aanleiding van de resultaten van antirookcampagnes vooral het gedrag van rokers bekritiseerd, terwijl in tekst 2 vooral de politiek wordt verweten dat zij het roken in stand houdt.
  - B In tekst 1 wordt op basis van een vergelijking vooral bepaald wat de beste campagnestrategie tegen roken is, terwijl in tekst 2 vooral meerdere politieke motieven voor het huidige rookbeleid worden opgesomd.
  - C In tekst 1 wordt vooral de keuze voor gruwelplaatjes als campagnestrategie tegen roken belachelijk gemaakt, terwijl die strategie in tekst 2, naast andere opties, als serieus beleid wordt aanbevolen.
  - D In tekst 1 wordt vooral geanalyseerd waarom bepaalde antirookcampagnes wel of niet zouden werken, terwijl in tekst 2 vooral wordt opgeroepen om het huidige rookbeleid te beïnvloeden.

Tekst 3 Waar is het goede gesprek gebleven?

- 2p **27** “Sherry Turkle, hoogleraar sociologie aan het Massachusetts Institute of Technology (MIT) in Boston, noemt dit ‘de nieuwe stilte’.” (regels 28-31)
Leg uit wat met ‘de nieuwe stilte’ wordt bedoeld en waardoor die ontstaan zou zijn.
Geef antwoord in een of meer volledige zinnen en gebruik voor je antwoord niet meer dan 20 woorden.

De kern van tekst 3 kan onderverdeeld worden in vier delen. Deze achtereenvolgende delen kunnen van de volgende kopjes worden voorzien:

Deel 1: Verklaring voor het verdwijnen van echte gesprekken

Deel 2: Het belang van echte gesprekken

Deel 3: Het voeren van echte gesprekken

Deel 4: De onaantrekkelijkheid van echte gesprekken

- 1p **28** Bij welke alinea begint deel 2?

- 1p **29** Bij welke alinea begint deel 4?

“Het begint met het wegleggen van de telefoon.” (regels 96-97)

- 1p **30** Geef aan waar het wegleggen van de telefoon toe zou moeten leiden, volgens tekst 3.